

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Metropolis Salisbvr gensis

Continens Fvndationes Et Erectiones Monasteriorvm, Et Ecclesiarum
Collegiatarum, &c. per Boiariam, ac loca quædam vicina

Hund, Wiguleus

Monachii, 1620

Sequuntur literae Berhtoldi Bamberg. Episcopi quarum paulo supra fit
mentio sub num. 25.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13578

Primus huius Monasterij Abbas dicitur fuisse ex familia Nobilium de *Sigenheim*, qui obiit Anno 1164.

Hoc Monasterium in eo bello, quod *Manigoldus* Episcopus *Patauiensis*, & *Albertus* Comes à *Pogen* cum *Rapoto*, Comite Palatino *Bauariæ*, familia de *Ortenberg* gessit, sibi spoliatum, & penitus exustum est, Anno 1212. in Vigilia Sancti *Andree* Apostoli. Pariter in bello *Ottokari* Regis *Bohemiæ* contra Duces *Bauariæ*, nimirum Dñi. *Henricum* & *Ludonicum* spoliatum & exustum est, ab eiusdem Regis capiteo, circa annum 1266.

Erat & olim Monasterium fororū, seu sacrarum virginum ibidem, S. *Michælis* Oratorio seu Ecclesiæ parochiali coniunctum, quod similiter in prædicto bello *Manigoldi* Episcopi & *Alberti* Comitis exustum est; cuius ædificiis primò succensis posthæc maiorem Ecclesiā alterius Monasterij, cum omnibus officinis sibi adiacentibus vorax flamma consumpsit. Cuius rei miserabilem euentum habemus in scriptis *Rapothoni* presbyteri quondam Conuentualis ibidem, *Henrici* Abbatis successoris; quem idem Abbas collectis per manus fidelium ad reparationem Ecclesiæ mittendis, præfecerat. Literarum & Priuilegiorum super redditibus Monasterij editorum & conscriptorum, quæ in prædictis exustionibus incendio consumpta sunt, sit mentio in *Bertholdi* Episcopi *Bambergensis* litera, num. 25. Item in *Thomæ* Abbatis Monasterij *Celle principum* lit. nu. 38.

Anno Domini 1350. feria sexta post diem Natiuitatis B. MARIÆ, in nocte fures surripiebant ex sacristia cuncta insignia Domini Abbatis, videlicet baculum, torques & annulos, & vnam pannam deauratam, vnum pannum bombycinum, vnam magnam crucem argenteam deauratam, in cuius concavitate multæ fuerunt reliquiæ Sanctorum. Vnam parvam crucem argenteam, quæ etiam claudebat Sanctuarium: & penè omnia priuilegia Monasterij, cum plurimis priuilegiis quorundam Laicorum.

Sequuntur literæ Bertholdi Bamberg. Episcopi quarum paulo supra sit mentio sub num. 25.

Bertholdus Dei gratia *Babenbergensis* Ecclesiæ Episcopus. Vniuersis Christi fidelibus, ad quos præsens scriptum pertenerit, salutem & sinceram in Domino charitatem. Cum auctoritate Canonis quæ infirmari possunt præcaueri debeant, cautum est, vt ad modernorum memoriam, & noticiam futurorū, qua fideliter inter bonos aguntur, scripturæ testimonio commendentur. Notū igitur esse volumus vniuersis, ad quos tenor peruenerit huius scripti, quod dilectus nobis in Christo *Wernhardus* honorabilis Abbas Monasterij S. *Matthæi* in *Aspach*, à prædecessoribus nostris fundati, Diocesis *Patauiensis*, ex parte sui, eiusque Conuentus, efficaciter proposuit coram nobis, quod Monasterium ipsius, tam in hominibus quam in bonis, infra districtus nostros vel propè existentibus, per Officiales nostros, nec non aduocatorum iudices, libertatum & juris, quibus à prædecessoribus nostris, fundatoribus loci eiusdem priuilegiatum fuerat antiquo, si ferè solatio destitutum. Proposuit etiam, quod Priuilegia super hoc conscripta in exustione ipsius Monasterij essent per incendium consumpta, & hoc se exhibuit certius probaturū, petens humiliter & deuotè, quatenus tum propter Deū, tum propter iusticiam, tum etiam quia dictum Monasterium in *Aspach* ab Ecclesia *Bambergensis* per nostros est prædecessores fundatum, sibi dignaremur super proposito consulere & auxilium impertiri. Cum igitur ex iniuncto nobis à Deo officio, omnibus piis locis, & maxime illis quæ à prædecessoribus

nostris sunt fundata, subuenire, & paterna sollicitudine eorum indempnitat
 consulere, vt in statu bono & debito conseruentur, certius teneamur, neue ad
 dissolutionem suarum libertatum vergant, summopere præcauendo. Cogni-
 to de veritate, quod Priuilegia prædecessorum nostrorum, libertates, iura, & be-
 neficia collata continentia, sunt exusta. Habita insuper inquisitione stu-
 diosa per multos idoneos, honestos, fide dignos, maximè Ecclesiæ nostræ ho-
 mines de infra scriptis iuribus Monasterij, similiter sufficienter instructi legi-
 timis documentis, dignum æstimauimus atque iustum nos debere præde-
 cessorum nostrorum, vestigia imitari, dicto loco iura & libertates ab ipsis
 collata diligentius conseruando. Propositum itaque extitit coràm nobis
 iustitia mediante, quod homines in bonis Monasterij *Aspacensis* residen-
 tes, tam in *Atergevv*, tam circa *Hönbart*, quam etiam circa *Holmarchiam*
 in *Ering*, in siluis nostris & in memoribus, seu in foresta, omni vsu & iure
 gaudere debent, quo & nostri, & sub eadem, annalis seruitij pensione.
 Præterea si homines Ecclesiæ nostræ in possessionibus dicti Monasterij fue-
 rint instituti, quamdiu ibi residere voluerint, officiales nostri eos inde non
 debent repossidere, nec in eis medio tempore jus aliquod aut seruitium
 vsurpare. Sed idem jus circa homines ipsius, in bonis Ecclesiæ nostræ
 institutos, nobis est per omnia reseruandum. Cæterum homines de
 familia Ecclesiæ nostræ licite possunt in familia Monasterij matrimonium
 contrahere, & è conuerso, nec ex hoc incurrere debent pœnam aliquam,
 siue bannum, nec etiam ab hoc debent ab Officialibus vtrinque aliquatenus
 prohiberi. Insuper si ex parte Monasterij possessiones aliquæ, quarum pro-
 prietatis titulus nostram respicit Ecclesiam, & vulgariter dicitur *Inuertai-*
gen, fuerint comparatæ, vel per modum donationis, seu ex testamento ali-
 cuius ad ipsum deuenierint, auctoritate nostra & Ecclesiæ nostræ ad jus & pro-
 prietatem ipsius Monasterij transierint ipso facto. Verum si dictus Abbas in
 bonis sui Monasterij vel hominibus, per aduocatum suum, aut iudicem ip-
 sius, seu alium quemcunq; contra Deum & iustitiam fuerit quocunq; mo-
 do grauatus, injuriam & offensam ipsius reputare debemus, quasi nobis &
 Ecclesiæ nostræ illatam sibi que satisfactionem petere, dummodo nos duxe-
 rit requirendos. Volentes igitur thesaurum inæstimabilem per foundationem
 & promotionem piorum locorum, in quibus cultus diuinus deuotius frequen-
 tatur, per nostros prædecessores sollicitè comparatum, quantum Deus dederit,
 conseruare, omnes libertates & iura seu beneficia præscripta dicto Monasterio
 in *Aspach* auctoritate nostra & Ecclesiæ nostræ renouamus, conferimus, & ple-
 næ concessionis robore confirmamus, promittentes pro nobis & pro Ecclesia
 nostra omnia & singula supradicta perpetuo firma & rata habere & tenere, &
 non contrafacere, vel venire, per nos vel alios, aliqua ratione vel causa, arte vel
 ingenio, de jure vel de facto. Ipsumque Monasterium, prædicta iura auctorita-
 te nostra ex nunc constituimus possidere. Et licet huiusmodi concessionem &
 confirmationem fecimus, propter Deum & iustitiam, ad hoc tamen plurimum
 nos induxit, quod idem Abbas suiq; antecessores nobis & Ecclesiæ nostræ mul-
 ta grata seruitia exhibuit, & semper poterit exhibere. Vt autem omnia & singu-
 la supradicta perpetuum robur firmitatis consequantur, præsentem chartam
 super hoc editam & conscriptam sibi suoq; Monasterio dedimus nostro sigillo
 munitam. Huius autem facti nostri testes sunt, Chunradus Decanus Ecclesiæ S.
 Stephani in Babenberg. Chunradus Decanus in Schvidlving. Chunradus &
 Wernherus Capellani & Notarij Curie nostræ. Chunradus de Velpach pleba-
 nus in Ering. Alramus de Atrrse, Chunradus Hatzmuzel, Chunradus de Alkers-
 torf,

Inuert-
snigen.

torf, Bernhardus de Vokkenberg, Tyrolfus de Osterhouen, Viricus Dapifer noster dictus de Nevvenstorf, milites, Chunradus Cizeman officialis noster in Aterse, Gebhardus de Veltpach, Fridericus de Franckenburch, Fridericus Phnurco, Fridericus de Alkerstorf, Engelschalcus de Hag, & alij quàm plures fidedigni, Datum in *Aterse*. Anno Domini MCC LXXVIII. VIII. Kal. Iulij.

Memoriale de quo supra num. 56.

Thomas permissione diuina Abbas Monasterij *Celle Principum* Ordinis *Cisterciensis*, *Patauiensis* Diocesis, Vniuersis & singulis Christi fidelibus ad quos præcates nostræ literæ peruenerint, Salutem in Domino. Quia coram nobis personaliter constitutus Venerabilis in Christo Pater ac Dominus Dominus *Ioannes* Abbas Monasterij in *Aspach*, Ordinis Sancti *Benedicti Patauiensis* Diocesis, de fundatione & dotatione Reuerendi in Christo Patris ac Domini, Domini *Bertholdi* Dei gratia *Babenbergensis* Ecclesiæ Episcopi, suorum quoque successorum, animo & intentione, modernum Reuerendum in Christo Patrem ac Dñ. Dñ. *Antonium*, eiusdem Ecclesiæ *Babenbergensis* Episcopum, clarius informandi, uidelicet qualiter dictum Monasterium in *Aspach*, non tot & tantis gaudeat redditibus, quemadmodum in principio suæ fundationis sit prouisum, & ferè multis solatiis destitutum. Allegauit etiam & proposuit, quomodo certa Priuilegia super redditibus dicti Monasterij edita & conscripta, in exustione ipsius Monasterij forent per ignis voraginem consumpta, nec non huiusmodi Monasterium suum, in multis & diuersis debitis sit oneratum. Hæc & alia ad verificandum præscriptus Dominus *Ioannes* Abbas honestos ac prouidos viros *Stephanum* Rauniger, *Matthæum* Lindner, & *Georgium* Mülhueber ciues *Patauienses*, coram nobis in medium produxit, qui omnes & eorum quilibet deposuerunt fide data, loco præstiti iuramenti, quomodo dictum Monasterium *Aspacense* multis debitis & oneribus sit inuolutum; prout in quadam schedula per ipsum Dominum Abbatem coram nobis producta, & per Notarium subscriptum lecta de verbo ad verbum plenius continetur, &c. Ideoque debita præscripta pro maiora verificatione, licet tamen aliqua ex eisdem per modernum Dominum *Ioannem* Abbatem, etiam eo ante tempora existente Procuratore eiusdem Monasterij in *Aspach*, sint pro parte soluta, ad petitionem eiusdem Domini Abbatis hic inferi, & inscribi huiusmodi schedulam iussimus, & per Notarium publicum subscribi, nostriq; sigilli appensione iussimus communiri. Super quibus etiam idem Dñ. *Ioannes* Abbas petiit sibi tot, quot forent necessaria publica confici Instrumenta. Datum & actum *Patauiæ* in domo habitationis nostræ, Anno Domini Millesimo, quadringentesimo tricesimo octauo, Indictione prima, die vero quarta decima mensis Martij, hora meridie vel quasi. Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris ac Domini nostri Dñ. *Eugenij* diuina providentia Papæ quarti, anno eiusdem septimo, presentibus ibidem honorabilibus & prouidis viris *Ioanne Langshaimer*, Magistro *Petro Helm*, ciuibus ciuitatis *Patauiæ*. *Ioanne Brobst* armigero, & *Oswaldo* de *Furstenzell*, Marstallario nostro Laicis, *Patauiæ* Diocesis. Testib. ad præmissa vocatis pariter & rogatis, &c.

CATALOGVS ABBATVM MONASTERII Aspach.

I. FRIDERICVS *Sigenhaimer* ex nobili familia de *Sigenhaim*.

II. WICKE.